

Regionální sdružení ODS Zlínského kraje

Zpráva předsedy

Libor Lukáš

Regionální sněm - Zlín 11. 1. 2014

Vážený kolegové, milé dámy Vážený pánové.

Dnešní Zprávu předsedy uslyšíte z úst Libora Lukáše naposled, protože jsem se rozhodl, pro příští dvouleté období na tuto funkci nekandidovat.

Chci Vám všem, ale i celé členské základně poděkovat za aktivní spolupráci a za součinnost.

Celé mé čtyřleté funkční období se vyvíjelo mimořádně turbulentně a zažil jsem v roli předsedy regionu vzestupy a pády dvou našich předsedů a premiérů - Mirka Topolánka i Petra Nečase.

Bylo to období radostné a zároveň mimořádně smutné. Snažil jsem se po celou dobu krýt našim šéfům záda a zprostředkovávat loajalitu uvnitř členské základny.

Bohužel však náš nenávistný bratrovražedný boj, neschopnost obou šéfů reflektovat společenskou atmosféru a více lpět na politickém programu liberálně-konzervativní strany, či zvládat „neukojené ambice jednotlivců“, je základní charakteristikou okolností, které vedly k pádu obou našich „moravských“ předsedů v pražské Metropolii.

Není třeba hledat složitě vinu někde jinde, pouze a jedině ji hledejme v samotné ODS. S podrobnou analýzou příčin a následků, také není potřebné ztrácet příliš drahocenného času. Základní resumé je následující:

Vedoucí roli ve společnosti ODS měla, pád si způsobila sama a zradu zapříčinili jednotlivci z ODS. Výsledek je katastrofa – toť vše, toť jakási rozprsklá tečka, za našim angažmá, při řízení státu v posledních mnoha letech.

Přesto pár analytických poznámek k tomu stojí za to říct:

Předně považuji za nezbytné konstatovat, že se motivy volebního rozhodování občanů ČR od konce devadesátých let do dnešních dní zásadním způsobem přesouvají od rozhodování na základě racionálního hodnocení politických programů a jejich realizace, směrem k emociálnímu vnímání image politických stran (včetně jejich představitelů), které je zásadním způsobem ovlivňováno médii a dnes také komunikací na sociálních sítích.

To je trend, který již mnoho let probíhá s menší či větší intenzitou ve všech demokraciích západní civilizace.

Pro komentování konkrétního vývoje politického významu a postavení ODS ve veřejnosti - resp. postupného totálního propadu preferencí ODS - jsem vzal v úvahu dlouholetá měření volebních preferencí Centra pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústav Akademie Věd ČR.

V prvé řadě proto, že se jedná o skutečně akademické pracoviště a za druhé proto, že nesmí své výzkumy zpracovávat ani pro politické strany, ani pro komerční subjekty, a o proto také výsledky, které naměří, považují za nejvíce důvěryhodné.

První zlom volebních preferencí ODS je zaznamenán mezi pádem Topolánkovy vlády z dubna 2009 (tedy v době, kdy se stále ještě držely preference ODS nad úrovní 25%, a to přes katastrofální porážku ODS v krajských volbách na celostátní úrovni v říjnu 2008) a volbami do PS kdy preference ODS klesly až na úroveň cca 17,5% na přelomu dubna a května 2010.

Zejména dlouhodobě vedená negativní kampaň vůči předsedovi ČSSD Paroubkovi a v poslední fázi před volbami v roce 2010 navazující srovnávací kampaň mezi tehdejšími hlavními kandidáty na premiéra, tedy Nečasem a Paroubkem, vedla ke krátkodobému navýšení volebního zisku ODS na 20,5%. Poté se volební preference ODS opět vrátily opět na úroveň okolo 17- ti %.

Příčin prvního zásadního pádu politického postavení ODS bylo hned několik, přičemž nelze určit, které byly nejdůležitější, a které byly méně podstatné. Mezi vůbec nejdůležitější, ale rozhodně patří:

- **samo postavení ODS - jako vedoucí síly ve vládní koalici, které téměř vždy a ve všech zemích dominantní vládní stranu oslabí (především v prvních dvou třetinách jejího vládního působení).**
- **poškození image ODS - v období let 2005 až 2009 si voliči s ODS spojovaly především pozitivní atributy, jako například: ODS je mladá, odborná, je nadějí, symbolizuje svobodu, atd. V roce 2008 již ale ODS tyto pozitivní atributy ve většině ztratila a začaly je nahrazovat přívlastky negativní, jako například: ODS je arogantní, jen pro bohaté, je zkorumpovaná. Bohužel se toto emocionální negativní vnímání image ODS dále prohlubovalo.**
- **pomoc a tolerance tehdejšího nejvyššího vedení ODS v roce 2009, při etablování nové politické strany na právo od politického středu (TOP 09) byl zde zřejmě posuzován tento pragmatický kalkul: dvě strany na pravici získají - díky vysokým nárokům většiny pravicových voličů**

žadajících možnost alternativy - dohromady více hlasů než jen jedna. Realizace tohoto projektu byla zajisté motivovaná dobrými úmysly, ale bohužel vedla k výrazně hlubším ztrátám ODS, které zapříčinily ať už vlastní chyby ODS nebo ataky zvenčí, na které mohla ODS reagovat jen velmi omezeně.

Na úrovni měření od dubna 2010 sice volební preference ODS různě oscilovaly, ale ještě v prosinci roku 2012 se stále držely na původní úrovni na hladině 17%. (Zisk volebních preferencí TOP 09 přitom v prosinci 2012 dosahoval pouhých 8,5%).

Je tedy krajně nepravděpodobné, že by hlavní příčinou současného pádu ODS až na úroveň jejího katastrofálního volebního výsledku v říjnu 2013 byly pouze chyby vládnutí Nečasova kabinetu, včetně bezesporu špatně zvládnuté komunikace s médii a veřejností.

Ke druhému a bohužel již pro ODS fatálnímu zlomu ve vývoji jejích volebních preferencí došlo až v lednu 2013, kdy se propadly na 13% a preference TOP 09 přitom současně vzrostly na 16%, z čehož vyplývá zcela zřetelný zásadní přesun voličů od ODS směrem k TOP 09, a to v bezprostředním období po přímé prezidentské volbě.

Protože sběr dat proběhl v lednu 2013, je nanejvýš pravděpodobné, že se na této ztrátě důvěry veřejnosti podílela také masivní medializace novoroční amnestie tehdejšího prezidenta republiky a její kontrasignace premiérem Nečasem.

V květnu 2013 preference ODS opět mírně vzrostly na úroveň 14,5% a tím se vyrovnaly preferencím TOP 09.

Těsně po pádu vlády v červnu 2013 měla ODS preference 13% a TOP 09 17% tedy součet obou stran byl stále v podstatě shodný jako před pádem vlády.

Známý zářijový výsledek předčasných voleb z roku 2013, kdy ODS získávala už jen 7% a TOP 09 13%, je tedy o 10% méně než ve společném součtu před tím. Tedy z období, než-li společně promarnili díky zradě poslanců ODS většinu „101“ v Poslanecké sněmovně, což definitivně předurčilo i náš následný volební výsledek v předčasných parlamentních volbách.

Bohužel dámy a pánové musím konstatovat, že poslední volební preference ODS z listopadu 2013, jsou již pod 5-ti procentní postupovou hranicí pro vstup do Parlamentu.

To je pouze krátká, ale docela přehledná politická analýza toho, co se odehrávalo, či odehrává v reálné době. Ano, uznávám, že je to neradostné vysvědčení pro naši politickou stranu..., ale je to tak.

Základní problémem dnešní ODS je naše nedůvěryhodnost a naše nevěrohodnost. Naše značka zcela propadá.

Pro voliče jsme přestali být srozumitelní, jsme nejednotní a voliči nevědí, co vlastně prosazujeme a už pro ně nepředstavujeme onu stabilitu a jistotu, jako dříve.

Přes všechny skutečné i virtuální problémy však přesto zůstáváme v české politické kotlině pomyslnou kotvou v rozbouřeném moři množících se elitářských, populistických, národoveckých a postmoderních formací, které i díky naší slabosti a nevěrohodnosti vznikají jako houby po dešti.

Z volebního výsledku v roce 2013 je zřejmé, že ohromnou část voličů bohužel nezajímá, co je pravice a co je levice, mají svoji vlastní virtuální iluzi.

Je jim úplně jedno, zda chtějí strany větší stát, nebo menší stát, zda se chtějí orientovat na Západ, nebo na Východ, zda chtějí občanům více peněz vzít a více jich přerozdělovat, nebo jim více peněz ponechat.

Téměř 40 procent voličů už zajímá jediné – „chceme změnu – chceme světlé zítřky a stará garda nám je nezajistí – naše budoucnost a náš blahobyt spočívá ve změně“.

Budeme-li hledat odpověď na otázku, proč tato virtuální iluze slaví momentální úspěch, nelze pominout jeden podstatný faktor. Za tento stav jsou spoluodpovědné všechny tradiční politické strany, a to společně a bez rozdílu.

Faktorem velkého volebního úspěchu nových politických formací v minulém roce se stala „nabídka tzv. změny, kterou charakterizovala hesla typu:

„Konec bordelu“, či

„20 let nám vládla nemehla a my to umíme změnit“.

Významným faktorem a charakteristikou předčasných parlamentních voleb v minulém roce, byla i viditelná absence skutečných vůdců.

Žádná z významných etablovaných politických stran vůdce neměla, přičemž většina z nich podlehla přesvědčení, že politik již není odpovědný svému voliči, ale má jej přednostně zajímat to, co o něm píší média.

Pod mediální masáží podlehla většina politiků iluzi, že smyslem jeho práce je loudit a žebrot o vrtkavou a povrchní přízeň českých médií a podbízet se bezejmenným tvůrcům veřejného mínění.

Ano, média určují to, co bude nejvýznamnějším tématem „dne“ a čemu se mají politici věnovat. Média, ne voliči (těm se to ve večerních zprávách či na

stránkách novin náležitě převypráví) určují, kdo je vhodným, pracovitým a vůbec správným politikem hodným obecné důvěry a podpory.

Kdo je „osobností“ a kdo je prý „kmostr“.

Slabost vůdců na současné politické scéně a jejich podřízenost mediálnímu vlivu se projevila v jejich neschopnosti nastolovat potřebná, ne-li urgentní společenská témata.

Já za ně považuji především každodenní problémy našeho spoluobčana žijícího v naší zemi.

Problémy jsou pro nás, pro všechny podobné, či dokonce stejné - existují však pro ně levicová řešení nebo pravicová řešení. Námi preferovaná řešení si však musí nejdříve získat důvěru u veřejnosti.

Pro občany bohužel není ODS už věrohodným a autentickým představitelem pravicové politiky. Hrubě jsme podcenili fakt, že strana, v níž vítězí byznysové, osobní a také regionální zájmy nad zájmy společensko-politickými, rychle ztrácí důvěru voličů.

První kongres ODS po předčasných volbách, který proběhne příští týden, nemůže být pouze o volbách a výměně tváří – měl by ustavit jakýsi „management obrody“, který v co nejkratším čase připraví Program rozvoje státu 2020, zásadní změnu vnitřních pravidel fungování ODS a také nový model centrálního řízení.

Že by ODS potřebovala zcela nový program, to dle mého názoru není nutné - úplně postačí oprášit ten předcházející, představovaný Poděbradskými artikuly, opřený o tradiční židovsko-křesťanskou kulturu, ale hlavně náš program musíme striktně dodržovat.

To, co však potřebujeme nejvíce je nesložit ruce v klín a pojd'me se postavit k situaci zpřímá a se vztyčenou hlavou.

Diskuze o změnách vnitřních pravidel ODS musí projít přes celou členskou základnu od místních sdružení, přes oblasti až po každý region.

Diskuze má být vedena jak o ideových věcech, tak i o pravidlech vnitřního fungování ODS, včetně otázek nezbytné personální obrody.

Nehrajme si však při tom na staré a mladé ódeesáky, ale na to - kdo co umí a jaký má volební potenciál. Především v nejužším vedení, a to na všech úrovních, potřebujeme politiky, kteří dokážou hájit naše ideje a zasadit se o dodržování slibů, které dáváme našim občanům, či vlastním členům.

Řešme to, co naše občany pálí, to co je tíží a co jsou jejich každodenní starosti. Když se nám jejich problémy podaří eliminovat – tak nás budou i volit. Je to docela jednoduchá filozofie.

Máme-li vrátit ODS na pozice, které jí po dvacet let náležely, musíme najít ve svých řadách silné a vyzrálé osobnosti schopné takto postupovat.

K dlouhodobému úspěchu v politické soutěži nestačí být jen charismatickou tváří, je třeba mít i srozumitelně sdělitelná řešení pro život, která osloví běžného člověka a pak se mohou potkat i s voličskou poptávkou.

A nyní něco k vnitřnímu fungování ODS:

Členská základna v našem regionu prošla obdobným vývojem, jako celá ODS. Za uplynulé období poklesl počet členů o cca 1/3 – kvantita však je podstatný, ne však jediný a rozhodující ukazatel, vypovídající o členské základně.

Celkem má naše regionální sdružení 855 členů – z toho 612 mužů a 243 žen. Důležitým aspektem je také věková struktura a nelze nevidět, že členská základna postupně stárne.

Současná organizační struktura ODS odpovídá době jejího vzniku, tedy počátku 90. let.

Došlo v podstatě pouze k jedné významnější změně: v roce 1999 byl posílen vliv Regionálních sdružení, jako důsledek krajského uspořádání naší země.

Regiony, do té doby fungující pouze jako místo k výměně informací mezi nejvyššími orgány strany a oblastmi a také jako mechanismus pro generování kandidátních listin pro sněmovní volby, získaly reálného politického partnera v podobě krajských zastupitelstev a jejich členů zvolených za ODS.

Nelze rovněž neslyšet opakovanou kritiku, že současnou podobu Výkonné rady považují členové za nepřiliš efektivní orgán.

ODS potřebuje reprezentativní nejvyšší orgán strany mezi kongresy, zvláště když volební kongresy jsou jen jednou za dva roky a potřeba každoročního řádného kongresu tak dle mého názoru reálně klesá.

ODS si nastavila svá pravidla „ Stanovy “v roce 1991 a od té doby se prakticky nic nezměnilo.

Doporučuji proto významně upravit naše stranická pravidla tak, aby ODS mohla lépe reflektovat nové přístupy a prošla obrodným procesem v podmínkách zostrující se politické konkurence.

Proč to říkám...? Protože chci upozornit na to, že v politické soutěži naši novodobí čeští oligarchové, mohou naprosto libovolně využívat své vlastní zdroje ve prospěch svého politického hnutí a to je úplně nový fenomén české politiky, se kterým se bude muset nejenom ODS, ale celá naše politická scéna vypořádat.

Pokud to nedokážeme pochopit, tak máme jen velmi malou naději na přežití.

Je to pouze na nás, abychom vnitřní fungování ODS podřídili budoucím trendům a budoucím úspěchům.

Pokud se nám to podaří a zároveň přesvědčíme naše voliče o konceptech a řešeních, které jich zbaví mnoha každodenních starostí, tak nás budou i volit.

Oni to od politických formací právem očekávají.

Pokud to dokážeme a občané nám uvěří, tak přežijeme.

Když to ale nepochopíme, budeme dál handlovat, bojovat uvnitř ODS o imaginární pozice a nebudeme v terénu mezi našimi spoluobčany, abychom jim pomáhali řešit jejich každodenní starosti - tak opravdu „Bůh s námi“.

Dámy a pánové,

Moje zpráva měla být pouze jakýmsi letným ohlédnutím se za minulou érou. Nechtěl jsem se ve svém posledním projevu předsedy regionu přespříliš pouštět vizionářským směrem...

To chci už pragmaticky přenechat novému vedení regionu.

S radostí však ještě konstatuji, že předávám region ekonomicky stabilizovaný.

V závěru chci poděkovat regionálnímu manažerovi ing. Jaroslavovi Burkartovi za jeho skvělý výkon pro ODS v roli manažera.

A protože jsem byl v posledních dvou měsících osobně a neochvějně v barvách ODS v permanentní senátní volební kampani, děkuji všem, kteří jste mně podporovali a pomáhali v nelehkém boji, v dnešní velmi nelehké době.

Přeji novému vedení regionu mnoho sil a dobrou mysl při hledání politicky prozíravých řešení, kterými zaujmou naše spoluobčany a které jim budou ku prospěchu....

Děkuji Vám za pozornost.

Libor Lukáš v.r.

předseda RS ODS ZK